

Даниял кітабы — Жүз он үшінші саны

Пайғамбарлықтың үшқабат қолданылуын ашып көрсету: 2001 жылғы 11 қыркүйектің маңызын Киелі кітаптық контексте түсіну

Jeff Pippenger

2024-03-03

Жаратқан Ие 2001 жылғы 11 қыркүйекте ақырзаман күндеріндегі Өз халқын Еремияның «ежелгі жолдарына» қайта алып келген кезде, Ол пайғамбарлықтың үш мәрте қолданылу қағидасын әлдеқашан айқындап қойған еді.

Жаратқан Ие былай дейді: Жолдардың торабында тұрып, қараңдар, ежелгі соқпақтарды сұрандар, қайсысы игі жол екенін біліп, сол жолмен жүріңдер, сонда жандарыңа тыныштық табасыңдар. Бірақ олар: «Біз ол жолмен жүрмейміз»,— деді. Сондай-ақ сендердің үсттеріңе қарауылшылар қойдым да: «Кернейдің үніне құлақ салыңдар»,— дедім. Бірақ олар: «Құлақ салмаймыз»,— деді. Еремия 6:16, 17.

Иеміз Өз халқын ежелгі жолдарға қайтарғанда, олар тыныштықты (кейінгі жаңбырды) табатын еді, сонда күзетшілерге керней үнімен жеткізілетін хабар берілді. Барлық пайғамбарлар соңғы күндердің ақырын аса дәл айқындайды, сондықтан соңғы күндердің кернейлік хабары ақырғы керней болмақ, ол жетінші керней, яғни үшінші қасірет.

Оның ақырзаман күндеріндегі халқы ежелгі соқпақтармен жүре бастағанда, бірінші «қасіреттің» сипаттамалары нақты бір рәміздік тарихи жетекшіні (Мұхаммедті) айқындайтыны, ал екінші «қасіреттің» де дәл солай ететіні (Османды) танылды. Сондай-ақ алғашқы төрт кернейдің әрқайсысында да сол кернейді айқындау үшін нақты рәміздік жетекшілер бар екені анықталды, содан кейін Осама бин Ладеннің үшінші «қасіреттің» рәміздік жетекшісі екені танылды.

Мұхаммед Арабиямен байланыстырылды, ал Осман Түркиядағы Осман империясының нышаны болды, ал Усама бен Ладен өзі де, Мұхаммед сияқты, араб бола тұра, дүниежүзілік исламдық террордың өкілі болды.

Сонымен қатар бірінші қасірет Римнің әскерлерін жаралағаны, ал екінші қасірет Римнің әскерлерін өлтіргені де мойындалды. Содан кейін 2001 жылғы 11 қыркүйек үшінші қасіретке тән исламның Римнің әскерін (Америка Құрама Штаттарын) жаралаған сәті ретінде мойындалды; бірақ жексенбілік заң кезінде, Киелі кітап пайғамбарлығындағы алтыншы патшалық ретіндегі Америка Құрама Штаттары өз қорытындысына келіп, ұлттық егемендігін айдаһардың, аңның және жалған пайғамбардың үштік одағына тапсырған кезде, ол Римнің әскерін өлтіретін болады.

Америка Құрама Штаттарының екі билік мүйізі бар жер аң екені танылды. Жер аңына тән негізгі пайғамбарлық сипаттамалардың бірі — оның қозыдан айдаһарға айналуы. Пайғамбарлық тұрғыдан мүйіздер күшті білдіреді, ал жер аңының күші жер аңының екі

мүйізі ретінде бейнеленген республикализм мен протестантизм болды. Алайда енді соңғы күндерде жер аңының осы екі күші әскери және экономикалық қуатқа өзгерді. 2001 жылғы 11 қыркүйекте үшінші қасіреттің ислам діні жерге соққы берді: жер аңының нышаны болған жерге, оның әскери айбатының нышаны болған Пентагонға және оның экономикалық күшінің нышаны болған Нью-Йорк қаласындағы Егіз мұнараларға.

Сондай-ақ бірінші қасіреттің бастапқы тарихы мен екінші қасіреттің аяқталу тарихының екеуі де жүз қырық төрт мыңның мөрленуінің көрінісін ұсынатыны танылған кезде, үшінші қасірет жеткен сәтте, Нью-Йорктің алып ғимараттары құлатылғанда, жүз қырық төрт мыңды мөрлеу үдерісі басталғаны анықталды.

«Менің Нью-Йоркті тасқын толқын жайпап кетуге тиіс деп айтқан сөзім енді тарап жүр ме? Мен мұны ешқашан айтқан емеспін. Мен онда қабат-қабат болып бой көтеріп жатқан алып ғимараттарға қарап: “Жаратқан Ие жерді қатты шайқау үшін орнынан тұрған кезде, қандай қорқынышты көріністер болады! Сонда Аян 18:1–3-тегі сөздер орындалады”,— дегенмін. Аян кітабының он сегізінші тарауының бәрі жер бетіне келетін жайттар туралы ескерту болып табылады. Бірақ Нью-Йоркке не келері жөнінде маған нақты бір жарық берілген жоқ; мен тек бір күні ондағы алып ғимараттардың Құдай құдіретінің аударып-төңкеру әрекетімен құлатылап түсірілетінін білемін. Маған берілген жарық бойынша, мен дүниеде күйреу бар екенін білемін. Жаратқан Иеден бір ауыз сөз, Оның құдіретті күшінің бір ғана жанасуы болса, осы зәулім құрылыстар құлайды. Біз олардың қаншалықты сұмдық болатынын елестете алмайтын көріністер орын алады». Review and Herald, July 5, 1906.

«Дүниедегі құрдым» — Исламның сипаты, өйткені оның сипаты Аян кітабының тоғызыншы тарауының он бірінші аятында Аполлион және Абаддон ретінде бейнеленген.

Олардың үстінен патша қойылған еді; ол — түпсіз тұңғықтың періштесі, оның еврей тіліндегі аты — Абаддон, ал грек тіліндегі аты — Аполлион. Аян 9:11 (ТОҒЫЗ ОН БІР).

Исламға билік жүргізетін патшаның атының, яғни болмысының, мағынасы еврей және грек тілдерінде, сол екі атпен бейнеленгендей, «өлім» мен «жойылу» болып табылады; бұл 2001 жылғы 11 қыркүйекте, Нью-Йорктің алып ғимараттары құлатылған кезде, келіп жетті. Сол сәтте Аян кітабының он сегізінші тарауының біріншіден үшінші аяттарға дейінгі сөздері орындала бастады.

Исламның тағы адамы туралы Жаратылыс кітабындағы алғашқы ескертуде еврей тіліндегі “тағы араб есегі” деген сөз қолданылғаны, ал ол аятта “тағы адам” деп аударылғаны танылды. Исламның рәмізі — жылқы тұқымдасы, әрі Аян кітабының тоғызыншы тарауында да ол соғыс тұлпары ретінде бейнеленген. Құдай халқы «өзгертілмеуге тиіс» деп хабардар етілген Хабакуктың қасиетті кестелерінде де Ислам соғыс аттарымен бейнеленген.

Сонда Жаратқан Иенің періштесі оған былай деді: Міне, сен жүкті болдың, ұл туасың, оның атын Ысмайыл қоясың; өйткені Жаратқан Ие сенің қасіретінді естіді. Ол тағы тағы адам болады; оның қолы әркімге қарсы, әрі әркімнің қолы оған қарсы болады; және ол барлық бауырларының алдында тұрады. Жаратылыс 16:11, 12.

Ісмайылдың дүниеге келуі туралы алғашқы ескерту Исламмен байланысты басты нышанға айналған «тежеумен» байланысты болды.

Ал Ебрайымның әйелі Сарай оған бала тумады; оның есімі Ажар деген мысырлық күні бар еді. Сонда Сарай Ебрайымға: «Міне, Жаратқан Ие мені бала көтеруден тежеді; өтінемін, менің күңіме кір, мүмкін, ол арқылы балаға ие болармын»,— деді. Ебрайым Сарайдың сөзін тыңдады. Жаратылыс 16:1, 2.

Исмаилдің дүниеге келуі арқылы бейнеленген Ислам туралы ең алғашқы аталымның өзінде-ақ бойсұнуға айрықша мән беріледі. Бойсұну ұғымы Ислам дінінің іргелі негізі болып табылады. «Ислам» сөзі арабтың екі сөзінен — «салаам», яғни «бейбітшілік», және «аслама», яғни «бойсұну» немесе «берілу» — туындаған. Ислам сенушілер өмірдің барлық саласында өз еркін Алланың (Құдайдың) еркіне бағындыруы тиіс деп үйретеді. Сараның Ыбырайымды Ажарды алып, Исмаилді дүниеге әкелуге ынталандыру арқылы теріс шешім қабылдағанын түсінгеннен кейін, ол Ыбырайымнан Ажарға қатал қарауға рұқсат алды, соның салдарынан Ажар Ыбырайымның үйінен қашып кетті. Сол жерде ол періштеден хабар алды.

Бірақ Ыбырам Сарайға былай деді: «Міне, күңің өз қолыңда; оған өзіңе қалай ұнаса, солай істе». Ал Сарай оған қатал қарағанда, ол оның алдынан қашып кетті. Сонда Жаратқан Иенің періштесі оны шөл далада, Шурға баратын жол бойындағы су бұлағының қасынан тапты. Және ол: «Сарайдың күні Ажар, сен қайдан келдің, әрі қайда барасың?» — деді. Ал ол: «Мен қожайыным Сарайдың алдынан қашып келемін», — деді. Сонда Жаратқан Иенің періштесі оған: «Қожайыныға қайтып бар да, оның қол астына мойынсұн», — деді. Жаратқан Иенің періштесі оған тағы былай деді: «Сенің ұрпағыңды аса қатты көбейтемін, сондықтан олардың көптігінен санына жету мүмкін болмайды». Жаратқан Иенің періштесі оған тағы былай деді: «Міне, сен жүкті болдың, ұл табасың, оның атын Ісмайыл қоясың; өйткені Жаратқан Ие сенің қайғы-қасіретінді естіді. Ол тағы адам айтқысыз тағы кісі болады; оның қолы әркімге қарсы, әрі әркімнің қолы оған қарсы болады; және ол барлық бауырларының алдында тұратын болады». Жаратылыс 16:6–12.

Исламның тежеуі, Ислам дінінің сипатын бейнелейтін «бойсұну», әрі Исламның рөлі — мұның бәрі Ісмайыл туралы алғашқы ескертуде-ақ бар, және Аян кітабындағы үш қасірет арқылы бейнеленген Исламның пайғамбарлық ДНҚ-сын көрсетеді. Жаратқан Ие Өз халқын Еремияның ежелгі жолдарына алып келген кезде, олар сондай-ақ Аян кітабының жетінші тарауындағы төрт періште тежеп тұрған «төрт желдің» нақ Исламның төрт желі екенін таныды.

«Періштелер төрт желді ұстап тұр; олар бүкіл жердің бетімен лап қойып, өз жолында қирау мен өлімді ала жүрмек болып, босанып кетуге ұмтылған ашулы ат ретінде бейнеленген». Manuscript Releases, 20-том, 217-б.

Жүз қырық төрт мыңның мөрленуі жүзеге асқанша «тежеліп» тұрған «төрт жел» болып табылатын Исламның «ашулы аты» өз «жолында» «өлім мен қирауды» (Абаддон мен

Аполлионды) алып жүреді. Ажарға салынған тежеу сол пайғамбарлық сипатты Исламның рәмізіне енгізгені сияқты, төрт жел де, ашулы ат та тежелген; әрі осы факт орныққандықтан, бірінші қасіреттің басталуы Әбу Бәкірдің тарихи бұйрығымен бейнеленген Исламға салынған бір тежеуді айқындайтыны танылды.

Оларға жердің шөбіне де, ешбір көк нәрсеге де, ешбір ағашқа да зиян келтірмеу бұйырылды; тек маңдайларында Құдайдың мөрі жоқ адамдарға ғана. Аян 9:4.

Жолма-жол, үш қасіреттің ұштаған қолданылуында бірінші қасіреттің басталуының үстіне орналастырылған екінші қасіреттің басталуы, аятта Исламның екінші ұлы жиһадының босатылуын бейнелейтін төрт періштенің босатылуын айқындайды.

Қолында кернейі бар алтыншы періштеге былай деді: ұлы Евфрат өзенінде байлаулы тұрған төрт періштені босат. Аян 9:14.

Сондықтан үшінші қасіреттің басында Исламның бір мезгілде әрі босатылып, әрі тежелетіні түсінілді; бұл — дәл Сестра Уайттың куәлігі.

«Сол уақытта, құтқарылу ісі аяқталуға таяғанда, жер бетіне қасірет келе бастайды, әрі халықтар қаһарланатын болады, дегенмен үшінші періштенің ісіне кедергі келтірмес үшін тежеліп ұсталады. Сол кезде “кейінгі жаңбыр”, яғни Жаратқан Иенің алдынан келетін сергіту, үшінші періштенің қатты дауысына күш беру және соңғы жеті оба төгілетін кезеңде әулиелерді берік тұруға дайындау үшін келеді». Early Writings, 85.

Исламның тарихи жазбалары зерттелгенде, бірінші қасіреттің арабтық Исламының соғыстары мен жетістіктері Ислам тарапынан «бірінші ұлы жиһад» деп түсінілетіні, ал төрт періште босатылған кезде басталған Осман империясының соғыстары Ислам тарапынан «екінші ұлы жиһад» деп түсінілетіні анықталды. Үштік қолданылумен үйлесімді түрде, Ислам үшінші әрі соңғы ұлы жиһад 2001 жылғы 11 қыркүйекте басталды деп сенеді. Уильям Миллер бір кезде жазғандай: «Тарих пен пайғамбарлық өзара сәйкес келеді».

Бірінші және екінші қасіреттердің бастапқы пайғамбарлық желілерін бірінің үстіне бірін қою арқылы бейнеленген босатылу мен сонымен бір мезгілдегі тежелудің «жол үстіне жол» түріндегі қолданылуы Пайғамбарлық Рухы арқылы мінсіз расталды; әрі Ислам 2001 жылғы 11 қыркүйекте соққы бергеннен кейін, Президент Джордж У. Буш террорға қарсы соғысын бастап, Исламға дүниежүзілік шектеу қойды. Исламның «ашулы атының» бір мезгілде босатылуы да, тежелуі де Киелі кітаппен, Пайғамбарлық Рухымен, сондай-ақ тарихпен расталды.

«Тоқтының соңынан еретіндер» Миллершілердің көне соқпақтарына қайта оралып, «тыныштықты» табады; бұл — Уайт апай ұлттар қаһарланған, бірақ тежеліп тұрған кезде басталады деп айқындаған соңғы жаңбыр, дәл солай 2001 жылғы 11 қыркүйекте болғанындай.

«Сол кезде, құтқарылу ісі аяқталып келе жатқанда, жер бетіне ауыртпалық түсетін болады, әрі халықтар қаһарланатын болады, бірақ үшінші періштенің ісіне кедергі келтірмеуі үшін тежеліп тұрады. Сол уақытта “кеш жаңбыр”, немесе Иеміздің алдынан

келетін сергіту, үшінші періштенің қатты даусына күш беру және әулиелерді жеті соңғы індет төгілетін кезеңде берік тұруға дайындау үшін келеді». Early Writings, 85.

«Тоқтыға еретіндер» Миллериттердің ежелгі жолдарына қайта оралып, «тынығуды» табады; Уайт ханымның айқындауынша, бұл — кейінгі жаңбыр, ол Аян кітабының он сегізінші тарауындағы құдіретті періште 2001 жылғы 11 қыркүйекте төмен түскен кезде басталды.

«Кеш жауын Құдай халқының үстіне төгілуге тиіс. Көктен құдіретті бір періште түсуге тиіс, және бүкіл жер оның ұлылығымен нұрлануға тиіс». Review and Herald, 1891 жылғы 21 сәуір.

Нью-Йорктің ғимараттары құлатылған кезде, сол құдіретті періште түсіп келді, жүз қырық төрт мыңды мөрлеу басталды, әрі кейінгі жауын себелей бастады. Еремияның ежелгі соқпақтарына қайта жетектеліп, кейінгі жауын болып табылатын «тыныштықты» тапқандар, содан соң Ишаяның «тыныштығы мен сергітуі» де кейінгі жауын екенін таныды; бірақ бұл, сонымен қатар, 2001 жылғы 11 қыркүйекте Құдай халқына, әсіресе «Иерусалимді билеген» «мысқылдаушы адамдарға» қарсы келген сынақтың айқындауы да болды. Олар бұл сынақтың екі қырлы екенін түсінді, өйткені ол үшінші қасіреттің Ислам туралы хабарын бейнеледі, әрі дәл сондай маңызды түрде, кейінгі жауын хабарын орнықтырған киелі кітаптық әдіснаманы да бейнеледі.

Ол оларға: «Міне, қажығанға тыныштық беретін тыным осы; міне, сергітетін осы», — деді. Бірақ олар тыңдағысы келмеді. Сондықтан Жаратқан Иенің сөзі олар үшін өсиет үстіне өсиет, өсиет үстіне өсиет; жол үстіне жол, жол үстіне жол; мұнда аздап, онда аздап болды; соның салдарынан олар барып, шалқасынан құлап, морт сынып, тұзаққа түсіп, ұсталып қалсын деді. Ендеше, Иерусалимдегі осы халыққа билік жүргізіп отырған келемежшіл адамдар, Жаратқан Иенің сөзін тыңдаңдар. Ишая 28:12–14.

Ескі жолдармен жүру Құдайдың соңғы күндердегі халқына Адвентист халқының тәжірибесін «суреттейтін» он қыз туралы астарлы әңгіменің жүз қырық төрт мыңның мөрлену уақытында «сөзбе-сөз» қайта орындалуға тиісті екенін көруге мүмкіндік берді. Астарлы әңгіменің алғаш рет орындалған тарихының куәлігі Хабаққұқ кітабының екінші тарауы онымен тікелей байланысты әрі оның бір бөлігі екенін айқындады. Сондықтан Хабаққұқтың екінші тарауындағы «тартыс» мысқылдаушы адамдар тыңдаудан бас тартқан тыныштық пен сергітудің сынағын білдірді. Киелі кітапты адал зерттеушілер ескі жолдарды зерттеуді жалғастырған сайын, олар он қыз туралы астарлы әңгіменің де, Хабаққұқтың екінші тарауының да бір пайғамбарлық екенін ғана емес, Езекиел кітабының он екінші тарауының да солай екенін түсінді.

Езекиел пайғамбарлығының бір бөлігі де сенушілерге күш пен жұбаныш көзі болды: «Жаратқан Иенің сөзі маған келіп, былай деді: Адам ұлы, Израил жерінде сендерде айтылып жүрген: “Күндер ұзарып барады, әрі әрбір аян жүзеге аспайды”, — деген осы мақал нені білдіреді? Сондықтан оларға айт: Құдай Ие былай дейді: ... Күндер таяп қалды, әрі әрбір аяның орындалуы да.... Мен сөйлеймін, және Мен айтатын сөз орындалады; ол енді кешіктірілмейді». «Израил үйі: “Ол көріп тұрған аян әлі талай

күндерге қатысты, әрі ол тым алыс замандар туралы пайғамбарлық етуде”, — дейді. Сондықтан оларға айт: Құдай Ие былай дейді: Менің сөздерімнің ешқайсысы енді кешіктірілмейді, бірақ Мен айтқан сөз жүзеге асады». Езекиел 12:21–25, 27, 28». Ұлы күрес, 393.

1840 жылдан 1844 жылға дейінгі Адвент қозғалысы арқылы бейнеленген жүз қырық төрт мыңның мөрлену кезеңі — соңғы күндердегі, «әрбір көріністің әсері» «орындалатын» уақыт кезеңін білдіреді. Бірінші қасіреттің пайғамбарлық тарихы екінші қасіреттің пайғамбарлық тарихының үстіне қабаттаса отырып, үшінші қасіреттің пайғамбарлық тарихын айқындайды; ал бұл — жүз қырық төрт мыңның мөрленуінің пайғамбарлық тарихы. Бұл сондай-ақ 1840 жылдан 1844 жылға дейінгі тарих. Бұл сондай-ақ Келісімнің Хабаршысына жол дайындайтын хабаршының ісі атқарылатын тарих. Бұл — жердегі аңның екі мүйізі алтыншыдан «жетінің бірі» болып табылатын «сегізіншіге» өтпелі өзгерістен өтетін тарих. Бұл — Аян кітабының он бірінші тарауында екі пайғамбар көшеде өлтірілетін тарих.

Сол сияқты, Құдай сөзінің ешқашан орындалмай қалмайтыны, әрі барлық пайғамбарлардың кез келген өзге дәуірден гөрі ақырғы күндер туралы көбірек айтатыны жөніндегі қағидамен ұштаса отырып, 2001 жылғы 11 қыркүйекте «пайғамбарлық күндер таяп қалды», онда Құдай айтқан «сөздер» «орындалады», әрі «енді кешіктірілмейді».

1863 жылғы бүлік Лаодикеялық адвентизмге олардың бәрі қырылғанша шөл далада қаңғып жүруді үкім етті. Жаратқан Ие ежелгі Исраилге Қадеште істегеніндей, 2001 жылғы 11 қыркүйекте сол тарихқа қайта оралды.

Қадешке алғашқы келу он тыңшының бүлігін туғызды да, шөлде қаңғып жүру кезеңін әкелді. Қырық жылдың соңында олар Қадешке қайта оралды, және дәл сол жерде Мұса Жартасты екінші рет соғып, Уәде етілген жерге кіруіне жол берілмеді, бірақ олар Ешуамен бірге кірді. 2001 жылғы 11 қыркүйек соңғы ұрпақты айқындайды, және Құдай енді Өз Сөзін бұдан әрі созбайды.

Бұл жайтты келесі мақалада қарастырамыз.

«Исраилдің шөлдегі өмірінің тарихы заманның ақырына дейінгі Құдайдың Исраилінің игілігі үшін жазылып қалдырылды. Құдайдың шөлдегі кезбелермен барлық алға-кейінгі жүрістерінде, олардың аштыққа, шөлдеуге және титықтауға душар болуында, сондай-ақ оларды жеңілдету үшін Оның құдіретінің айқын көріністерінде жасаған қарым-қатынасы — барлық дәуірлердегі Өз халқына арналған ескерту мен тәлімге толы құдайлық астарлы тәмсіл. Еврейлердің сан алуан тәжірибесі олардың Қанахандағы уәде етілген мекеніне даярлайтын мектеп болды. Құдай осы соңғы күндері Өз халқының кішіпейіл жүрекпен және тәлім алуға бейім рухпен ежелгі Исраил өткен отты сынақтарды қайта қарап шығуын қалайды, сонда олар көктегі Қанаханға даярлануда тәлім алсын.»

«Құдайдың бұйрығымен соғылып, тірі суларын ағызып шығарған жартас Мәсіхтің нышаны еді: Оның қаны арқылы құрып бара жатқан адамзаттың құтқарылуы үшін бір бастау әзірленсін деп, Ол соғылып, жаншылуы тиіс болды. Жартас бір-ақ рет соғылғаны

сияқты, Мәсіх те “көптің күнәларын көтеру үшін бір-ақ рет құрбандыққа ұсынылуы” керек еді. Бірақ Мұса Қадеште жартасқа ойланбай соққан кезде, Мәсіхтің сол әсем нышаны бұзылды. Біздің Құтқарушымыз екінші рет құрбан етілуге тиіс емес еді. Ұлы Құрбандық бір-ақ рет шалынғандықтан, Оның рақымының игіліктерін іздейтіндерге Иса атымен сұрау ғана қажет, яғни жүрек тілектерін тәубеге толы дұғада төгу қажет. Мұндай дұға Әскерлер Иесінің алдына Исаның жараларын келтіреді, сонда шөлдеген Израил үшін аққан тірі судың ағынымен бейнеленген өмір беретін қан жаңадан ағып шығады.»

«Адам баласы Құдайдың рақымына тек Құдайға деген тірі сенім арқылы және Оның өсиеттеріне кішіпейіл мойынсұну арқылы ғана ие болуға үміт ете алады. Қадештегі сол ұлы ғажайып кезінде халықтың толассыз күңкілі мен бүлігіне қажыған Мұса Құдіретті Көмекшісін назарынан шығарып алды; ол: “Жартастың өзіне айтыңдар, сонда ол өз суын береді”, — деген бұйрыққа құлақ аспады; сөйтіп, құдайлық күштен айырылып, өзінің өмірлік жазбасын ашу мен адамдық әлсіздіктің көрінісімен былғауға жол берді. Өз қызметінің соңына дейін таза, нық әрі жанқияр болып тұруға тиіс те, тұра да алатын адам ақыр соңында жеңілді. Құдай Израил қауымының алдында ұлықтала алар еді, бірақ Оның есімі ұлықталып, Өзі құрметтелудің орнына, Оған нұқсан келтірілді.»

«Мұсаға дереу жарияланған үкім аса ауыр да қорлайтын еді: ол бүлікшіл Израилмен бірге Иорданнан өтерден бұрын өлуге тиіс болды. Бірақ адам Жаратқан Иенің Өз қызметшісіне сол бір ғана теріс ісі үшін тым қатал қарады деп айта ала ма? Құдай Мұсаны сол кезде өмір сүріп жүрген ешбір басқа адамды құрметтемегендей құрметтеген еді. Ол оның ісін қайта-қайта ақтап шықты. Оның дұғаларын естіді, әрі адам досымен сөйлескендей, онымен бетпе-бет сөйлесті. Мұса қаншалықты мол жарық пен білімге ие болса, оның кінәсі де соншалықты ұлғайды». Signs of the Times, October 7, 1880.